

ประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์

The Effectiveness of the Village and Urban Community Fund
Management in Thatako District, Nakhon Sawan Province

พระสุทัศน์ จิตโสภโณ (ตะกรุดเงิน)*

Phra Suthat Thitasopano (Takrudhngone)

บทคัดย่อ

การวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ และ 3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ สํารวจกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 383 คน จากสมาชิกทั้งหมด 8,928 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มโควตา คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โร ยามาเน่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.845 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติพรรณนาที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 9 รูป/คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview Form) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

* หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภотаตะโก จังหวัดนครสวรรค์ในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภотаตะโก จังหวัดนครสวรรค์ทุกด้านอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านประสิทธิผลด้านกระบวนการภายใน ($\bar{X} = 3.65$) ด้านประสิทธิผลด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ($\bar{X} = 3.59$) ด้านประสิทธิผลด้านการเงิน ($\bar{X} = 3.58$) ด้านประสิทธิผลด้านผู้รับบริการ ($\bar{X} = 3.54$) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภотаตะโก จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า สมาชิกที่มี เพศ ระดับการศึกษา อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืม ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภотаตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

3. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ปัญหาอุปสรรค ได้แก่ 1) บริบทพื้นที่ท้องถิ่นนั้น ๆ มีประเพณีวัฒนธรรมมีแนวคิดต่างกัน 2) สมาชิกและคณะกรรมการไม่ทำตามกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน ชอบทำตามใจตนเอง 3) เมื่อถึงกำหนดส่งคืนชำระเงินคืนให้กับกองทุน สมาชิกไม่นำเงินมาคืนตามที่แจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้า 15 วัน และ 4) คณะกรรมการไม่มีการปรึกษาหารือกับสมาชิก เพื่อให้รับทราบปัญหาต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ ได้แก่ 1. ให้มีการศึกษามีความรู้ในบริบทพื้นที่ท้องถิ่นนั้น ๆ ว่าเขามีประเพณีวัฒนธรรมมีแนวคิดแบบใดอย่างไรให้นำมาศึกษาเรียนรู้แล้วนำมาพัฒนา ต่อไปเพื่อความสำเร็จ 2. สมาชิกและคณะกรรมการจะต้องทำตามกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุน ไม่ใช่ทำตามใจตนเอง จะต้องเป็นคนมีพรหมวิหารธรรมคุณธรรมจริยธรรม 3. เมื่อถึงกำหนดส่งคืนชำระเงินคืนให้กับกองทุนสมาชิกก็จะนำเงินมาคืนตามที่แจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้า และ 4. สมาชิกและคณะกรรมการเข้ามาปรึกษาหารือกัน เพื่อให้รับทราบปัญหาต่าง ๆ เพื่อจะหาทางแก้ไขแสดงความคิดเห็น เพื่อที่จะให้กองทุนดำเนินงานต่อไปได้

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, กองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง, การจัดการ

Abstract

The purposes of this research were ; 1. to study the opinion levels towards the effectiveness of the management of the village and community fund in Thatako District, Nakhon Sawan Province, 2. to study the comparisons the people's opinions towards the effectiveness by considering the personal factors, and 3. to study problems, Threats obstacles and suggestions towards towards the effectiveness of the management of the village and community fund in Thatako District, Nakhon Sawan Province.

This research was the mixed method between quantitative and qualitative research. The quantitative research was a survey conducted with 383 from 8,928 members of the village and community fund in Thatako District, Nakhon Sawan Province. Quota random sampling was applied in this research, Taro-Yamane was used to arrange the sample group, questionnaire was used to collect the data and the entire confidence value was equal to 0.845. The data were analyzed by statistical package for the social sciences research and the descriptive statistics were Frequency, Percentage, Means and Standard deviation. The hypothesis was examined by T-test and F-test, they were used to for testing of variance as well as pair-wise comparison. One Way ANOVA and Least Significant Difference were used for analyzing the data. For qualitative research, In-Depth Interview with 9 keys informants were used to analyze the data and using the structured interview form the context clues technique and using descriptive content analysis techniques.

The results revealed that:

1. The opinion of members towards the effectiveness of the management of the village and community fund in Thatako District, Nakhon Sawan Province was at high level ($\bar{X}=3.59$), considering each aspect found that all aspects were at high level sorted from descending order as follows : internal process ($\bar{X}=3.59$), financial ($\bar{X}=3.58$), service ($\bar{X}=3.54$) respectively.

2. The results of comparison the members' opinions towards the effectiveness of the management of the village and community fund in Thatako

District, Nakhon Sawan Province by classifying the personal factors found that the different of genders, education levels, ages, statuses, careers, income and the loan's purposes had no different opinions, therefore the hypothesis was rejected.

3. Problems, threats, and suggestions from quantitative research found that the problems and threats were: 1) the local area context had different cultural traditions, 2) the members and the board did not follow the rules and regulations of the village fund Like to indulge themselves 3) when due to return the payment to the fund Members do not bring money back as informed to the members 15 days in advance and 4) the committee did not have consultations with members In order to acknowledge various problems.

The suggestions 1) should study the local area to learn the concept of tradition and culture in order to develop it until getting success, 2) the members have to follow the rules of the village fund and they have to follow the principles virtuous existence and moral virtues, 3) the members have to reimburse to the village fund on time as they are notified, 4) the board of committee and all members should discuss and solve the problems together in order to keep the fund working.

Keywords: Effectiveness, Village and Urban Community Fund, Management

1. บทนำ

ความเป็นมาและความยากจนเป็นปัญหาสำคัญระดับประเทศที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อสังคมไทยและเป็นปัญหาเรื้อรังที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ เพราะในอดีตประเทศไทยได้กำหนดยุทธศาสตร์สำคัญของการพัฒนาประเทศที่มุ่งเน้นการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจเป็นสำคัญโดยนำทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ภายในประเทศเป็นจำนวนมากมาใช้แต่อีกด้านหนึ่งเกิดจากผลประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจไม่เป็นธรรม คือ ภาคชนบทซึ่งมีผู้ประกอบการอยู่เป็นส่วนใหญ่กลับทวีปัญหาต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นและที่เห็นเด่นชัดคือ ปัญหาความยากจน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคมโดยให้ความสำคัญกับ “การพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก” (ศิริขวัญ วิเชียรเพริศ, 2558, หน้า 1) ให้มีความหลากหลายและแข็งแกร่งมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการจัดตั้ง

“กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” (สำนักงานพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน, 2554) ระบบได้บ้างบางส่วน ทำให้เป็นการช่วยประหยัดค่าดอกเบี้ยเงินกู้ยืมในระบบลงได้ สมาชิกและคณะกรรมการควรมีความซื่อสัตย์สุจริตรู้จักระบบการจัดการเรื่องเงิน รู้จักทำบัญชีการเงิน รายรับ รายจ่าย มีศักยภาพไม่เห็นแก่ระบบอุปถัมภ์ญาติพี่น้อง พวกพ้อง มีคุณธรรมจริยธรรม รู้จักการออม ประหยัด รู้จักเก็บตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต จะต้องยึดหลักระบบคุณธรรม จริยธรรมไม่เห็นแก่พวกพ้อง ญาติพี่น้อง คณะกรรมการจะต้องมีพรหมวิหารธรรม มีความเป็นธรรม ตรวจสอบได้ มีความโปร่งใสถูกต้องไม่เห็นแก่ญาติพี่น้อง จะต้องดูแลเงินที่นำมาหรือออกไป ว่ามีความโปร่งใสมีความเป็นธรรมแก่สมาชิกทุกคน ผู้บริหารจะต้องมีคุณธรรมจริยธรรม มีสัจจะ และทำให้เกิดการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ สร้างอาชีพ มีเงินทุนประกอบอาชีพในชุมชน มีความรักความสามัคคีที่ดีต่อกันรับผิดชอบต่อกันได้ดี ให้ดูแบบอย่างองค์กรอื่นๆที่ประสบผลสำเร็จว่าเขาทำอย่างไรมีจุดเด่นจุดด้อยอะไร นำสิ่งที่เรียนรู้มาพัฒนามาประยุกต์ใช้ในองค์กร

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นว่าเรื่อง “ประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์” เพื่อนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นพื้นฐานในการเสนอแนะแนวทางพัฒนาเงินกองทุนหมู่บ้านของรัฐบาลนั้น เพื่อต้องการให้ประชาชนในหมู่บ้านนั้น ๆ ได้มีการพัฒนาศักยภาพของตนเองและชุมชน เพื่อให้พึ่งพาตนเองให้มากขึ้น โดยการจัดการเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น ๆ ให้มีประสิทธิภาพในการจัดการเงินกองทุนของตนเอง ให้มีคุณค่าและมีประโยชน์ในการใช้จ่ายเงินต่อการจัดการและการควบคุมกำกับดูแลเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ดี ต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์

2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลต่อประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์

2.3 เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ“ประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์”

3. ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาเนื้อหาของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษา “ประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากแนวคิด/ทฤษฎีของ Kaplan and Norton โดยการทำงานให้มีประสิทธิผลต้องขึ้นอยู่กับคณะกรรมการที่ได้รับเลือกจากสมาชิกกองทุนฯ โดยตรง ซึ่งจะพิจารณาได้ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ประสิทธิภาพด้านการเงิน 2) ประสิทธิภาพด้านผู้รับบริการ 3) ประสิทธิภาพด้านกระบวนการภายใน 4) ประสิทธิภาพด้านการเรียนรู้และการพัฒนา

ตัวแปรต้น คือข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน วัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืม

ตัวแปรตาม คือ “ประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์” ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากแนวคิด/ทฤษฎี Kaplan and Norton โดยการทำงานให้มีประสิทธิผลต้องขึ้นอยู่กับคณะกรรมการที่ได้รับเลือกจากสมาชิกกองทุนฯ โดยตรง ซึ่งจะพิจารณาได้ ทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ประสิทธิภาพด้านการเงิน 4) ประสิทธิภาพด้านผู้รับบริการ 3) ประสิทธิภาพด้านกระบวนการภายใน 4) ประสิทธิภาพด้านการเรียนรู้และการพัฒนา แบบสอบถามสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีจำนวนจำนวน 383 คน จากสมาชิกทั้งหมด 8,928 คน ผู้ให้ข้อมูลสำคัญผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 รูป/คน

4. วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยการใช้เชิงปริมาณ สุ่มกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นสมาชิกในประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโกจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 383 คน จากสมาชิกทั้งหมด 8,928 คน สุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มโควตา คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาร์โร ยามาเน่ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.845 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติพรรณนาที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference :

LSD) และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 9 รูป/คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview Form) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

5. ผลการวิจัย

5.1 ระดับความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์อยู่ในระดับมากคือ ด้านประสิทธิผลด้านการเงิน ($\bar{X} = 3.58$) ด้านประสิทธิผลด้านผู้รับบริการ ($\bar{X} = 3.54$) ด้านประสิทธิผลด้านกระบวนการภายใน ($\bar{X} = 3.65$) และด้านประสิทธิผลด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ($\bar{X} = 3.59$) มีความคิดเห็นในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

5.2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า สมาชิกที่มี เพศ ระดับการศึกษา อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืม ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

5.3. ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะจากการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า ปัญหาอุปสรรค ได้แก่ 1) บริบทพื้นที่ท้องถิ่นนั้น ๆ มีประเพณีวัฒนธรรมมีแนวคิดต่างกัน 2) สมาชิกและคณะกรรมการไม่ทำตามกฎระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน ชอบทำตามใจตนเอง 3) เมื่อถึงกำหนดส่งคืนชำระเงินคืนให้กับกองทุน สมาชิกไม่นำเงินมาคืนตามที่แจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้า 15 วัน และ 4) คณะกรรมการไม่มีการปรึกษาหารือกับสมาชิก เพื่อให้รับทราบปัญหาต่าง ๆ

6. อภิปรายผล

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ มีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

6.1 ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวม

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า สมาชิกที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมาชิกที่มี เพศ ระดับการศึกษา อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน วัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืม สมาชิกมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในระดับมากทุกด้าน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาเนรมิต จิตตญาโณ (ปั่นส่ง) (2557)** ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าประชาชนที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน มีระดับความคิดเห็น ประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ครบทุกด้าน ในระดับมากทุกด้านโดยรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

6.2 ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ จำแนกเป็นรายด้าน

1) ด้านประสิทธิผลด้านการเงิน ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ในภาพรวมในด้านประสิทธิผลด้านการเงิน อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ มีการจัดการกองทุนหมู่บ้านฯ ควรช่วยเหลือและเกื้อกูลเฉพาะประชาชนที่เป็นสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านเท่านั้น กองทุนหมู่บ้านฯ มีอำนาจอนุมัติเงินไม่เกิน 30,000 บาท จากการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนทุกคนสามารถกู้ยืมเงินได้ และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ มีความเชื่อมั่นและยอมรับการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯ อยู่ในระดับมาก โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ฐิติพร สะสม (2553)** ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ศึกษาระบบการบริหารและการจัดการวัดในพระพุทธศาสนา กรณีศึกษา : วัดพระธาตุแช่แห้ง อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน” พบว่า วัดพระธาตุแช่แห้งได้มีการจัดการระบบการบริหารและการจัดการวัด โดยได้เน้น การบริหารงานบุคคล การบริหารงานธุรการ การบริหารงานการเงิน/บัญชี การบริหารงานศาสนสมบัติ การบริหารงานกิจกรรมของวัด ซึ่งการบริหารงานดังที่กล่าวมานี้มีระบบการบริหารงานที่ชัดเจน โปร่งใส มีการจัดรูปแบบของคณะกรรมการการบริหารในส่วนงานต่าง ๆ การจัดระบบการบริหารงานของวัดพระธาตุแช่แห้ง จะ

เน้นในเรื่องของความสะดวกรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพโดยจะเห็นได้จากการแบ่งงานออกเป็นแต่ละฝ่าย มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยตรงจึงทำให้ง่ายต่อการติดต่อประสานงานและจากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายงานมีความตั้งใจและปฏิบัติตามระบบต่าง ๆ ที่ทางวัดได้กำหนดได้อย่างดีเยี่ยม ในส่วนของปัจจัยที่มีผลสัมฤทธิ์และผลกระทบต่อการบริหารและการจัดการวัดพระธาตุแช่แห้งนั้น จากการศึกษาทราบว่า เพราะปัจจัย 2 ประการ คือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความมีภาวะผู้นำของเจ้าอาวาส บุคลากร งบประมาณ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ คณะสงฆ์ ภาครัฐ และองค์กรเอกชน ซึ่งปัจจัยทั้งสองส่วนต่างเอื้อผลประโยชน์ส่งเสริมซึ่งกันจนทำให้วัดพระธาตุแช่แห้งประสบความสำเร็จในการบริหารอันจะได้เป็นต้นแบบที่ดีงามในการพัฒนาวัดในพระพุทธศาสนาวัดหนึ่งสืบไป

2) ด้านประสิทธิผลด้านผู้รับบริการ ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกที่มีความคิดเห็นต่อ

ประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมในด้านประสิทธิผลด้านผู้รับบริการ อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ แสดงให้เห็นว่าพบว่ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอนาทะโกฯมีเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอนาทะโกฯมีการบริหารจัดการงบประมาณของกองทุนหมู่บ้านฯ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอนาทะโก ฯ เมื่อมีปัญหา ข้อโต้แย้งเกิดขึ้น คณะกรรมการสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างทันท่วงที โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูวิสุทธาณันทคุณ (ครุฑธา)** (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการวัดเขาช่องพราน จังหวัดราชบุรี” พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการวัดโดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้านทั้งด้านการปกครอง ด้านการศึกษา ด้านการศึกษาสงเคราะห์ ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ด้านการสาธารณูปการและด้านการสาธารณสงเคราะห์ เมื่อเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและประสบการณ์ในการเข้าวัดที่ต่างกัน มีความคิดเห็น โดยรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

3) ด้านประสิทธิผลด้านกระบวนการภายใน ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอนาทะโก จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมในด้านประสิทธิผลด้านกระบวนการภายใน อยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอนาทะโกฯ มีการจัดทำทะเบียน เอกสารและบัญชีเกี่ยวกับงบประมาณของ

กองทุนหมู่บ้านฯ อย่างมีประสิทธิภาพ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโกฯ มีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านฯมีการรายงานผลและติดตามผลการดำเนินงานและปัญหาอุปสรรคของกองทุนให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอท่าตะโกมีการอนุมัติเงินกู้ยืมแก่สมาชิก มีความเป็นธรรมแก่สมาชิกทุกคนอย่างไม่เห็นแก่พวกพ้อง เพื่อนฝูง โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พัชรี ศรีสุรินทร์** (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์” พบว่า 1) การบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายเอียดในแต่ละด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุหรืออุปกรณ์และด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) เปรียบเทียบทักษะของบุคลากรและสมาชิกกลุ่มพัฒนาอาชีพที่มีต่อการบริหารจัดการ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลด้าน เพศ อายุ การศึกษาและรายได้ต่อเดือน พบว่ามีทักษะต่อการบริหารจัดการแตกต่างกัน ส่วนด้านอาชีพไม่แตกต่างกัน และ 3) ข้อเสนอแนะ ควรเพิ่มงบประมาณด้านอุปกรณ์และเครื่องมือพร้อมจัดอบรมให้ความรู้ด้านระบบและจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์และเครื่องมือที่ทันสมัย ให้ความรู้ด้านจริยธรรมในการปฏิบัติงาน การศึกษาดูงานหรืออบรมเพื่อสร้างแนวคิดสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ควรศึกษาถึงประสิทธิภาพของผลิตภัณฑ์ ก่อนที่จะนำเสนอต่อสาธารณชน โดยรวมไม่แตกต่างกันจึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

4) ด้านประสิทธิภาพด้านการเรียนรู้และการพัฒนา ผลการวิจัย พบว่า สมาชิกที่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมในด้านประสิทธิภาพด้านการเรียนรู้และการพัฒนา อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า พบว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอท่าตะโกฯ ก่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพ สร้างงานรายได้ แก่สมาชิกในชุมชน กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโกฯทำให้ประชาชนในชุมชนมีความสามัคคีกันในการพัฒนาชุมชน และกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอท่าตะโกฯ เป็นแหล่งเงินทุนที่ทำให้ประชาชนสามารถพัฒนาอาชีพและสร้างงาน ทำให้ลดการพึ่งพาแหล่งทุนจากภายนอกชุมชน โดยรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ได้วิชัย เรืองพัชรินทร์ แฉ่งอ้อม** (2556) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูตามหลักภาวนา 4 ในเขตอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์” พบว่าเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูตามหลักภาวนา4 ในเขต

อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์พบว่า เพศ กลุ่มอายุระดับการศึกษาอายุราชการและขนาดโรงเรียนก็พบว่าโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่าไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

7. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นที่ควรกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปใช้ดังต่อไปนี้

- 1) กองทุนหมู่บ้านฯ ควรช่วยเหลือและเกื้อกูลเฉพาะประชาชนที่เป็นสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านเท่านั้น
- 2) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอท่าตะโกมีเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก
- 3) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอท่าตะโกฯ มีการจัดทำทะเบียน เอกสาร และบัญชีเกี่ยวกับงบประมาณของกองทุนหมู่บ้านฯอย่างมีประสิทธิภาพและ
- 4) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอท่าตะโกก่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน รายได้ แก่สมาชิกในชุมชน

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

- 1) กองทุนหมู่บ้านฯ ควรช่วยเหลือและเกื้อกูลเฉพาะประชาชนที่เป็นสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านเท่านั้น
- 2) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอท่าตะโกมีเจ้าหน้าที่ให้บริการอย่างเพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก
- 3) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอท่าตะโกฯ มีการจัดทำทะเบียน เอกสาร และบัญชีเกี่ยวกับงบประมาณของกองทุนหมู่บ้านฯอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอำเภอท่าตะโกก่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน รายได้ แก่สมาชิกในชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป จากการศึกษานี้เรื่อง “ประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจ ได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องกับ “ประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์” เพิ่มเติม เช่น หลักคุณธรรมจริยธรรม, และหลักพรหมวิหาร 4 เป็นต้น
- 2) ควรมีการวิจัยทักษะการสร้าง “ประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์”
- 3) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับ “ประสิทธิผลการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์” ที่มีต่อการให้บริการประชาชน
- 4) ควรมีการสร้างเครื่องมือวิจัยเพื่อเติมนอกจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เชิงลึก เช่น การพัฒนาอาชีพ สร้างงานและวัตถุประสงคในการขอกู้ยืมและการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

บรรณานุกรม

- ศิริขวัญ วิเชียรเพลิศ. (2558). รายงานการศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานประมาณของรัฐบาล สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. แบบรายงานผลการดำเนินงานตามมาตรการส่งเสริมความเป็นอยู่ของประชาชนระดับหมู่บ้าน
- อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ข้อมูลเดือนตุลาคม – พฤศจิกายน 2558.
- ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดนครสวรรค์. “การปกครองส่วนภูมิภาค อำเภอท่าตะโก”. 8 พฤศจิกายน 2558.
- ประมวลแนวทางการดำเนินงานกองทุนชุมชนเรื่องกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำนักงานพัฒนาทุนและองค์การการเงินชุมชน, 2554.
- พระมหาเนรมิต จิตตญาณ (ปั่นส่ง). (2557). “ประสิทธิผลการบริหารงานของเทศบาลเมืองอรัญญิก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ฐิติพร สะสม. (2553). “ศึกษาระบบการบริหารและการจัดการวัดในพระพุทธศาสนา กรณีศึกษา : วัดพระธาตุแช่แห้ง อำเภอภูเพียง จังหวัดน่าน”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระครูวิสุทธาณันทคุณ (ครุฑธา). (2554). “การบริหารจัดการวัดเขาช่องพราน จังหวัดราชบุรี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชร ศรสุรินทร์. (2556). “การบริหารจัดการภูมิปัญญาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ใน อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พัชรินทร์ แจ้งอิม. (2556). “การพัฒนาคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูตามหลักภาวนา 4 ในเขตอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.